

Controleprotocol 2023

Inleiding

In 2020 heeft de gemeenteraad van Westerwolde aan Eshuis Registeraccountants opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet uit te voeren voor het boekjaar 2020 t/m 2023. In dit controleprotocol worden door de gemeenteraad een aantal zaken geregeld ter afbakening en ondersteuning van de uitvoering van deze accountantscontroles.

Vanaf boekjaar 2023 zal het College van Burgemeester en Wethouders zélf een rechtmatigheidsverantwoording moeten afgeven in de jaarstukken. Bij de jaarrekening 2022 was het nog zo dat de accountant bij de jaarrekening een controleverklaring verstrekt met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Externe accountants geven in de toekomst een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De rechtmatigheidsverklaring van het College wordt daarbij in de jaarrekening opgenomen.

Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan het College over de te hanteren verantwoordingsgrens en rapportagetoleranties voor de controle op de rechtmatigheid en de daarvoor geldende normstellingen. Ook wordt de accountant nadere aanwijzingen gegeven over de reikwijdte van de accountantscontrole, materialiteit en de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren rapporteringtoleranties en verantwoordingsgrens voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Westerwolde.

Voor 2023 zal voor de rechtmatigheidsverantwoording en daarmee tevens het financieel beheer een aantal zaken geregeld moeten worden ter afbakening en ondersteuning van de uitvoering van de jaarrekeningcontrole. Het controleprotocol dient te worden vastgesteld door de gemeenteraad en wordt daarna aangeboden aan de accountant.

Dit protocol is van toepassing voor specifiek het jaar 2023. De duur van de opdrachtperiode van de huidige accountant loopt tot en met 2023. De Raad heeft wel de optie om de opdrachtperiode met twee keer een jaar te verlengen.

Met de invoering van de Wet Rechtmatigheidsverantwoording, moet vanaf het boekjaar 2023 elke gemeente zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. In de rechtmatigheidsverantwoording geeft het College aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat de rechtmatigheidsverantwoording in overeenstemming is met door de gemeenteraad vastgestelde kaders, zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

De geconstateerde onrechtmatigheden gaat het College vervolgens toelichten in de paragraaf "bedrijfsvoering" van de jaarrekening. Het opstellen van een rechtmatigheidsverklaring vraagt meer nadruk op de (verbijzonderde) interne controle. Het Intern Controle Plan met onderliggende werkplannen biedt achtergrondinformatie over de uitvoering van de (verbijzonderde) interne controle als instrument voor de controle op de rechtmatigheid door het College. Jaarlijks wordt een Intern Controle Plan opgesteld en vastgesteld door het College.

Jaarlijks wordt ook het normen- en toetsingskader opgesteld en vastgesteld. Het normen- en toetsingskader geeft de reikwijdte van de controle aan. Het laat zien welke wetgeving en beleidsregels van toepassing zijn bij de controle. Het normen- en toetsingskader wordt ook vastgesteld door de gemeenteraad.

Wettelijk kader

In artikel 213 lid 1 van de Gemeentewet wordt voorgeschreven dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst voor de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven voor de te hanteren verantwoordingsgrens en rapporteringstoleranties.

Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, uitgevoerd worden door de gemeenteraad benoemde accountant.

Met ingang van 2023 wordt het College verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Voor een toelichting op het begrip rechtmatigheid in relatie tot de (accountants)controle bij gemeenten en provincies wordt onder meer verwezen naar het Besluit accountantscontrole decentrale overheid (Bado), Notitie Rechtmatigheidsverantwoording (Bado) en de Kadernota Rechtmatigheid van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Onder rechtmatigheid wordt verstaan dat de in de jaarrekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit wil zeggen in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen.

In het kader van de rechtmatigheidscontrole worden 9 rechtmatigheidscriteria onderkend:

Rechtmatigheidscriteria afgedekt door getrouw beeld van de accountantsverklaring:

- Calculatiecriterium;
- Valuteringscriterium;
- Adresseringscriterium;
- Volledigheidscriterium;
- Aanvaardbaarheidscriterium;
- Leveringscriterium;

Rechtmatigheidscriteria afgedekt door verantwoording College:

- Begrotingscriterium;
- Voorwaardencriterium;
- Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium).

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt aandacht besteed aan de meeste van bovengenoemde criteria. Ondanks dat de criteria door de accountantscontrole worden afgedekt, worden ze door de verbijzonderde interne controle - waar van toepassing - ook meegenomen bij de rechtmatigheidscontrole. Hier kan een bepaalde overlap in zitten.

De rechtmatigheidsverklaring dient door het College afgelegd te worden. De accountant stelt de getrouwheid van de jaarrekening vast, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording. In de controleverklaring wordt geen afzonderlijk oordeel meer gegeven over het aspect van de rechtmatigheid. Het College neemt de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. De

accountant zal toetsen of de jaarrekening getrouw is en toetst daarbij dus ook of de rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft.

Zoals in artikel 213 lid 1 van de Gemeentewet is voorgeschreven, zal de controle van de jaarrekening gericht zijn op het geven van een oordeel over:

- Het getrouwe beeld van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- De getrouwheid van de door het College afgegeven rechtmatigheidsverantwoording;
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- Het in overeenstemming zijn van de door het College opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording);
- De verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening;
- De bijlage bij de jaarrekening met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen, bedoeld in artikel 58a van het Besluit begroting en verantwoording.

Bij de controle zijn de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zijn gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet, het besluit Accountantscontrole decentrale overheden, de Kadernota Rechtmatigheid alsmede de uitgangspunten en standpunten van de commissie BBV en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van het NBA, bepalend voor de uit te voeren werkzaamheden.

Te hanteren materialiteit, verantwoordings- en rapporteringstoleranties

- **Materialiteit**

Bij het controleren van de jaarrekening hanteert de accountant een bepaalde materialiteit. De materialiteit wordt ook wel gedefinieerd als “de omvang die een fout bedrag in de jaarrekening mag hebben, zonder dat het oordeel van de gebruiker hierdoor wordt beïnvloed”. De accountant gebruikt de materialiteit voor de diepgang van de uit te voeren werkzaamheden en het is bepalend voor het oordeel over de jaarrekening.

Materialiteit speelt op verschillende manieren een rol bij het opstellen van een jaarrekening en de controle daarvan. Allereerst is het een maatstaf van hoe de jaarrekening precies moet zijn opgesteld. Daarbij spelen de kaders en grenzen die de gemeenteraad met het College afsprekt een rol. De kaders en grenzen worden meegegeven aan de accountant.

- **Verantwoordingstoleranties**

Met betrekking tot de rechtmatigheid spreken wij van verantwoording, niet van goedkeuring. Dat is een wezenlijk verschil met de getrouwheid. Om een rechtmatigheidsverantwoording af te kunnen geven moet de gemeenteraad aangeven welke grens het College moet gebruiken bij haar verantwoording over de rechtmatigheid. De bandbreedte voor de verantwoordingsgrens is minimaal 0% en maximaal 3%. De verantwoordingsgrens kan als volgt worden gedefinieerd: De verantwoordingsgrens is een door de gemeenteraad vastgesteld bedrag, waarboven het College de afwijkingen (fouten en onzekerheden) moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De verantwoordingsgrens valt binnen de bandbreedte van 0% tot 3% van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. De gemeenteraad is vrij om binnen deze bandbreedte de grens te bepalen. Hierbij is van belang om op te merken dat voor fouten en

onzekerheden hetzelfde percentage geldt. Fouten en onzekerheden mogen daarbij niet bij elkaar opgeteld worden.

Voor de gemeente Westerwolde stellen wij voor om een groeimodel toe te passen bij de verantwoordingsgrens en te kiezen voor een verantwoordingsgrens van 3%. Het streven is om het percentage op termijn naar 1% af te bouwen. De gemeente Westerwolde heeft tot op heden altijd maximaal gebruik gemaakt van de ruimte die de verantwoordingsgrens biedt. Het toepassen van een lager percentage voor de verantwoordingsgrens vereist een hogere intensiteit van de verbijzonderde interne controle, waarvoor de organisatie op dit moment nog onvoldoende is toegerust. Inmiddels zijn wel al de nodige voorbereidingen getroffen om het proces van de verbijzonderde interne controle door te ontwikkelen, zodat de rechtmatigheidsverantwoording over het boekjaar 2023 door het College kan worden afgegeven.

In het hierna opgenomen schema zijn de verantwoordingstoleranties opgenomen zoals vast te stellen voor het controlejaar 2023. Deze komen overeen met het wettelijk minimum. In het besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) zijn minimeisen voor de te hanteren verantwoordingstoleranties bij de controle van de jaarrekening voorgeschreven. De verantwoordingstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de controleverklaring.

Strekking controleverklaring accountant:				
Verantwoordingstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3\% < 10\%$	$\geq 10\%$	-
Rechtmatigheid (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1\% < 3\%$	-	$\geq 3\%$

Op basis van de begroting 2023 (€ 103,3 miljoen) van de gemeente Westerwolde zou bovengenoemde percentages betekenen dat een totaalbedrag aan fouten van circa € 1.033.000 en een totaal van onzekerheden van circa € 3.098.000 de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten. De uiteindelijke percentages worden genomen van de totale begrote programmalasten na laatste begrotingswijziging.

- **Rapporteringstolerantie**

Het College is verplicht om onrechtmatigheden toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering indien de geconstateerde onrechtmatigheid de verantwoordingsgrens overschrijdt. Om tegemoet te komen aan de behoefte om inzicht vanuit de gemeenteraad, rapporteert het College alle bevindingen over de financiële rechtmatigheid boven de rapportagegrens.

Als rapporteringstolerantie stellen wij voor dat het College voor elke fout of onzekerheid groter of gelijk aan € 50.000 rapporteert. Dit is dezelfde grens die bij de jaarrekening gehanteerd wordt voor de toelichtingen van financiële afwijkingen per programmaonderdeel.

Voor de rapportagetolerantie voor de accountant stellen wij voor vast te houden aan de rapportagetolerantie bij de vaststelling van het controleprotocol 2020-2023. De rapporteringstolerantie voor de accountant heeft betrekking op het vastgestelde bedrag waarboven de accountant geconstateerde fouten en onzekerheden altijd opneemt in de rapportage van controlebevindingen. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. De accountant richt de controle in rekening houdend met de

rapporteringstolerantie om te kunnen waarborgen dat alle fouten en onzekerheden die dit bedrag overschrijden in het verslag van bevindingen worden opgenomen. Daarnaast rapporteert de accountant in alle gevallen als naar het oordeel van de accountant sprake is van belangrijke kwalitatieve fouten of onzekerheden.

De rapporteringstolerantie is 5% van de goedkeurende materialiteitsgrens. Een goedkeurende verklaring betekent dat met een 95% betrouwbaarheid de jaarrekening geen fouten bevat. De resterende 5% over de materialiteitsgrens geeft de rapporteringstolerantie aan. De rapporteringstolerantie voor de gemeente Westerwolde op basis van de begroting 2023 betekent dat alle overschrijdingen vanaf € 51.650 ($€ 1.033.000 \times 5\%$) gemeld moeten worden in zowel het jaarverslag als in het verslag van bevindingen. Het uiteindelijke overschrijdingsbedrag zal worden bepaald door de totale begrote programmalasten na laatste begrotingswijziging.

Single Information Single Audit (SISA)

Het Rijk streeft constant naar meer sturen op hoofdlijnen en minder administratieve belasting. Het Rijk heeft daarom de lijn doorgezet om afzonderlijke verantwoordingen en accountantscontroles voor de diverse specifieke uitkeringen verder af te schaffen. In plaats daarvan zijn meer regelingen toegevoegd aan de SiSa-verantwoording; een in de jaarrekening van de gemeente (wettelijk verplichte) bijlage die door de accountant getoetst moet worden. Jaarlijks maakt het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in de maand december bekend over welke regelingen de individuele gemeente verantwoording moet afleggen volgens het SiSa-principe.

Rechtmatigheidscriteria

De controle op rechtmatigheid is gericht op de naleving van externe en interne regelgeving, zoals die opgenomen zijn in het normen- en toetsingskader. Het normen- en toetsingskader wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door de gemeenteraad.

De commissie BBV heeft een standaard tekst opgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording. De standaard tekst zal door de gemeente opgenomen worden in de jaarrekening.

Voor de oordeelsvorming van het financieel beheer wordt, naast de getrouwheidscriteria, aandacht besteed aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium;
3. Het voorwaarden criterium.

Bovenstaande criteria komen expliciet tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording. Rechtmatigheidscriteria die ook de getrouwheid raken, zijn geen onderdeel van de rechtmatigheidsverantwoording.

1. Het begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheerhandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten en de balansposten, tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de

geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de 'Kadernota rechtmatigheid' van de commissie BBV. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Als een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd, zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de gemeenteraad vallen of waar compensatie mogelijk is door met de hogere lasten rechtstreeks samenhangende inkomsten kunnen als rechtmatig worden benoemd.

Het bepalen of begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de gemeenteraad. Als de overschrijdingen zijn toegelicht en de jaarrekening wordt vastgesteld door de gemeenteraad, zijn de overschrijdingen alsnog rechtmatig. Alleen een begrotingsoverschrijding die onrechtmatig is wordt vermeld in de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door gemeenschappelijke regelingen zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door het College moet worden getoetst. De voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving (Algemene verbindende voorschriften van de Europese Unie, formele wetten, algemene maatregelen van bestuur, ministeriële regelingen, raadsbesluiten, verordeningen, richtlijnen, protocollen en dergelijke met een wettelijke grondslag en jurisprudentie).

De gestelde voorwaarden hebben over het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- De heffing- en/of declaratiegrondslag;
- Normbedragen;
- De bevoegdheden;
- Het voeren van een administratie;
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken;
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d.;
- Recht, hoogte en duur.

De precieze invulling verschilt per wet respectievelijk regeling of verordening. Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden erop van toepassing zijn. De door hogere overheden gestelde voorwaarden liggen vaak volledig vast.

Dit geldt echter niet voor de voorwaarden in de gemeentelijke regelgeving. Uitgangspunt daarbij is dat vooralsnog het huidige informele beleid wordt bekrachtigd en er met name jegens derden niet met terugwerkende kracht strengere normen zullen worden toegepast.

3. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

Om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden te voorkomen zijn beheersmaatregelen nodig. In tegenstelling tot andere getrouwheids- en rechtmatigheidsaspecten gaat het bij het M&O-criterium in het bijzonder om vast te stellen dat

in de organisatie effectieve maatregelen zijn getroffen om misbruik te voorkomen, dan wel op te sporen, en dat de wet- en regelgeving duidelijk is, aangepast is aan actuele omstandigheden en te handhaven is.

De accountant toetst in hoeverre deugdelijke maatregelen zijn genomen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. De gemeente dient effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. De controle richt zich op de toetsing in hoeverre in bestaande procedures deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik- en oneigenlijk gebruik zijn genomen en ook de werking van de getroffen maatregelen vast te stellen.

Reikwijdte rechtmatigheidsverantwoording (het normenkader)

De accountant geeft vanaf 2023 alleen nog een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverklaring door het College die in de jaarrekening wordt opgenomen. Alle bepalingen met een (mogelijk) financieel gevolg zijn in principe onderwerp van controle.

De verbijzonderde interne controle richt zich voornamelijk op de controle van processen met een financiële omvang met een totaalwaarde van minimaal € 700.000. Op deze wijze blijft de verbijzonderde interne controle voor 2023 behapbaar. Daarnaast is de kans aanzienlijk met een begrotingsvolume van circa € 100 miljoen dat de onzekerheid op het gebied van rechtmatigheid binnen de verantwoordingsgrens blijft.

De rechtmatigheidsverklaring van het College is erop gericht vast te stellen, dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Om richting te geven aan de rechtmatigheidsverklaring van het College, is het noodzakelijk tot een afbakening te komen van de te controleren processen die van belang zijn voor de rechtmatigheidscontrole. Deze richting wordt geboden in het intern controleplan.

Voor de controle op rechtmatigheid wordt gebruik gemaakt van het normen- en toetsingskader. Voorafgaand aan de accountantscontrole wordt een actueel normen- en toetsingskader van de gemeente vastgesteld door de gemeenteraad. Het normen- en toetsingskader voor de rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van de gemeente zelf.

- a. Externe wetgeving c.q. hogere overheden:
 - Algemene verbindende voorschriften van de EU, zoals de Europese Aanbestedingsrichtlijnen;
 - Wet- en regelgeving waarin nadere voorschriften zijn opgenomen inzake specifieke uitkeringen en subsidies vanuit de EU, het Rijk en andere subsidieverstrekkende instanties;
 - Gemeente- en Provinciewet.
- b. Interne wetgeving:
 - De begroting;
 - De financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
 - De controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet.

Rapportering door de accountant en College van B. en W.

Gedurende het jaar zal het College aandacht dienen te schenken aan de rechtmatigheidsvraagstukken en hierover rapporteren. Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant. De opvolging van bevindingen van interne- en externe controle waaronder rechtmatigheidsonderzoeken is een belangrijk onderdeel van de verbetercyclus. Hierna wordt in het kort toegelicht wat dit inhoudt.

College van B. en W.: Rechtmatigheidsverklaring

Vanaf boekjaar 2023 rapporteert het College over de uitgevoerde rechtmatigheidscontroles in de paragraaf Bedrijfsvoering van de jaarrekening en geeft hierover een rechtmatigheidsverklaring af. Gedurende het jaar worden de controlebevindingen vanuit de verbijzonderde interne controle, gespecificeerd naar proces, aard van de fout of onzekerheid en bedrag, door middel van een controlememo met de procesverantwoordelijke besproken.

Daarnaast worden er aanbevelingen gedaan naar aanleiding van de rechtmatigheidscontroles om de toekomstige fout of onzekerheid te voorkomen of te beperken. De opvolging van de aanbevelingen zal nauwlettend worden gemonitord.

Accountant: Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant de interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van de interim-controle wordt na het afronden van de interim-controle een managementletter uitgebracht aan het College. De bestuurlijk relevante zaken zullen ook aan de gemeenteraad worden gerapporteerd.

Accountant: Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt over de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan de gemeenteraad en in afschrift aan het College. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beeld geeft.

Accountant: Controleverklaring

In de controleverklaring van de accountant wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. De controleverklaring ziet toe op de getrouwheid van de jaarstukken inclusief de rechtmatigheidsverantwoording van het College. De controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat de Raad de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Slotbepaling

Intrekking

Het controleprotocol 2020-2023 wordt ingetrokken op de dag van inwerkingtreding van het controleprotocol 2023.

Inwerkingtreding

Het controleprotocol 2023 treedt in werking op 1 januari 2023. Dit betekent dat dit controleprotocol van toepassing is op de accountantscontrole van de jaarrekening van het verslagjaar 2023.

Resumerend worden in dit document de volgende besluitpunten voorgesteld:

- **De verantwoordingsgrens voor het College van Burgemeester en Wethouders met betrekking tot de rechtmatigheidsverklaring vast te stellen op 3%;**
- **De rapporteringstolerantie voor het College van Burgemeester en Wethouders met betrekking tot de rechtmatigheidsverklaring vast te stellen op een bedrag van groter of gelijk aan € 50.000 voor elke fout of onzekerheid;**
- **De rapporteringstolerantie voor de accountant met betrekking tot de jaarrekeningcontrole vast te stellen op 5% van de goedkeurende materialiteitsgrens. Alle overschrijdingen vanaf € 51.650 worden hiermee gerapporteerd in het jaarverslag en het verslag van bevindingen. Het uiteindelijke overschrijdingsbedrag zal worden bepaald door de totale begrote programmalasten na laatste begrotingswijziging.**